

รายงานผลการดำเนินโครงการ “วิศวกรสังคม” (Social Engineer) สุ่มชนท้องถิ่น

ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภายใต้กิจกรรมหลักการพัฒนา Soft Skills ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

ระหว่างวันที่ ๒๓,๒๕ และ๒๖ เดือน สิงหาคม พ.ศ ๒๕๖๖

สโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ภาคปกติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

คำนำ

โครงการวิศวกรสังคมแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชน ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงาน และทักษะการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนตามแนวคิดวิศวกรสังคม ให้นักชุมชนสามารถนำองค์ความรู้ที่หลากหลายมาบูรณาการในการดำเนินงานและพัฒนาชุมชนในมิติต่าง ๆ เพื่อนำองค์ความรู้สร้างนวัตกรรมให้กับชุมชน นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบ มีการจัดกิจกรรมตามแนวคิดวิศวกรสังคม ส่งผลให้นักศึกษาเกิดทักษะวิศวกรสังคม ๑) ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุ-ผล (นักคิด) ๒) ทักษะในการสื่อสารองค์ความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหาและความต้องการ (นักสื่อสาร) ๓) ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ระดมสรรพกำลังทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการ (นักประสานงาน) ๔) ทักษะการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของสังคม (นักสร้างนวัตกรรม)

ขอขอบคุณผู้นำชุมชน สมาชิกกลุ่มสานปลาตะเพียนโบราณ ที่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาตามแนวคิดวิศวกรสังคม ทำให้การดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายครบถ้วนทุกประการ ส่งผลให้นักศึกษาเกิดมีทักษะวิศวกรสังคมทั้ง ๔ ประการ

(นายปฏิพล เรืองประพันธุ์)

ตำแหน่ง: นายกสโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ

ภาคปกติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

เดือน กันยายน พ.ศ ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๓
๑.๑ ชื่อโครงการ	๓
๑.๒ งบประมาณ	๓
๑.๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๓
๑.๔ โปรดระบุความเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่าง ๆ	๓
๑.๕ หลักการและเหตุผล	๔
๑.๖ วัตถุประสงค์ของโครงการ	๕
๑.๗ เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ	๕
๑.๘ กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์	๕
๑.๙ พื้นที่ดำเนินการ	๕
บทที่ ๒ รายละเอียดการดำเนินงาน	๖
๒.๑ กิจกรรมที่ดำเนินการ	๖
๒.๒ ผลผลิตจากการดำเนินโครงการ (Output)	๑๑
๒.๓ ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑๑
๒.๔ ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดกรอบการดำเนินงาน TOR	๑๒
๒.๕ หน่วยงาน/เครือข่ายที่ร่วมดำเนินโครงการ	๑๒
๒.๖ จำนวนองค์ความรู้/ ชุดความรู้ที่นำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น	๑๒
บทที่ ๓ สรุปผลการดำเนินงาน	๑๓
๓.๑ สรุปผลการดำเนินงาน	๑๓
๓.๒ องค์ความรู้ นวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินโครงการ	๑๔
๓.๓ ปัญหาและอุปสรรค	๑๔
๓.๔ ข้อเสนอแนะ	๑๕
ภาคผนวก	๑๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ชื่อโครงการ

กิจกรรมขยายผลโครงการส่งเสริมศักยภาพนักศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น “วิศวกรสังคม” (Social Engineer) สู่ชุมชนท้องถิ่น ภายใต้กิจกรรมหลักการพัฒนา Soft Skills ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม

๑.๒ งบประมาณ (งบประมาณแผ่นดิน)

๗๒,๕๑๒.๖๓ บาท (เจ็ดหมื่นสองพันห้าร้อยสิบสองบาทหกสิบบสามสตางค์)

๑.๓ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ภาควิชา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา

ผู้รับผิดชอบ: นายปฏิพล เรืองประพันธ์

ตำแหน่ง: นายกสโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ภาควิชา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

เบอร์โทรศัพท์: ๐๘๕-๕๓๑๑-๖๘๒

อีเมล: patiphon๑๔๐๗๔๖@gmail.com

ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.สวิตา อยู่สุขชี

ตำแหน่ง: รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

ที่ปรึกษา: นายภาณุพันธ์ พันธุ์รัมย์

ตำแหน่ง: นักวิชาการศึกษา ระดับชำนาญการ

๑.๔ โปรดระบุความเชื่อมโยงกับแผนในระดับต่าง ๆ

แผนงานหลัก P๓ แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม แผนงานรอง P๓๐๑ ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น งาน/โครงการ ๖๖๑๐๗ โครงการพัฒนา Soft Skill ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม กิจกรรมหลัก การพัฒนา Soft Skills ด้วยกระบวนการวิศวกรสังคม กิจกรรมรอง กิจกรรมที่ ๒ การขยายผลโครงการส่งเสริมศักยภาพนักศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น “วิศวกรสังคม” (Social Engineer) สู่ชุมชนท้องถิ่น หน่วยงานรับผิดชอบ กองพัฒนานักศึกษา กองทุนสนับสนุนการศึกษา

๑.๕ หลักการและเหตุผล (ปัญหา/ความต้องการของพื้นที่)

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ถือว่าเป็นช่วงเวลาที่ทำลายความสามารถของมนุษย์ เพราะเป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและข้อมูลข่าวสารทุกอย่าง ก็ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงรอบตัวเราอีกต่อไป การศึกษาทั่วโลกต่างก้าวพ้นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้อาจารย์และครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นแหล่งการมอบความรู้และเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คำนึงถึงการสนใจของผู้เล่าเรียนเป็นหลัก โดยผู้สอนต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งมีองค์ประกอบคือ ๓R&๔C คือ ๓ R ได้แก่ Reading (การอ่าน), การเขียน (Writing) และ คณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ ๔C ได้แก่ Critical Thinking (การคิดวิเคราะห์), Communication (การสื่อสาร), Collaboration (การร่วมมือ) และ Creativity (ความคิดสร้างสรรค์) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี ซึ่งหากจะทำให้ให้นักศึกษาได้เข้าใจและเกิดทักษะอย่างแท้จริง ผู้สอนจำเป็นต้องมีพื้นฐานตัวอย่างในการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ซึ่งการปฏิบัติในพื้นที่และนอกพื้นที่นั้น ผู้เรียนต้องมีองค์ความรู้ในศาสตร์ที่ตนเรียนแล้ว ยังต้องอาศัยกระบวนการวิศวกรสังคมเข้ามาร่วมในการเรียนรู้และพัฒนาท้องถิ่น โดยนักศึกษาจะต้องมีทักษะในการทำงาน ๔ ประการ คือ ๑) นักศึกษาจะต้องมีทักษะในการคิดวิเคราะห์ เห็นความเชื่อมโยงระหว่างเหตุและผลเห็นปัญหาเป็นเรื่องท้าทาย ๒) การนำความรู้ที่เรียนมาไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับชุมชนได้อย่างไร ๓) การทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยปราศจากข้อขัดแย้ง สามารถที่จะระดมกำลังไม่ว่าจะภายในท้องถิ่นรวมถึงนอกท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้ และ ๔) การมีทักษะในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นได้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนสืบไป

องค์การบริหารส่วนตำบลภูเขาทอง อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษากลาง นับถือศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ ประกอบไปด้วย ๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่๑) บ้านวัดช่องลม หมู่ที่๒) บ้านภูเขาทอง หมู่ที่๓) บ้านหัวพรวน และหมู่ที่๔) บ้านหาดทราย อยู่ห่างจากเกาะเมือง มาทางทิศตะวันตก เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คุณธรรม ดำรงไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น มีกลุ่มอาชีพ การสานปลาตะเพียนโบราณ ซึ่งจากการที่ผู้รับผิดชอบโครงการได้เคยสืบค้นและลงสำรวจชุมชน ประกอบด้วยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและชาวบ้าน ตำบลภูเขาทองหมู่ที่๑ พบว่าในพื้นที่มีปัญหาและความต้องการของการเข้าถึงสื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการนำจุดเด่นของชุมชนและการนำมาประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัย และประชาชนในพื้นที่ขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งแต่ละปัญหาแต่ละประเด็นยังไม่ได้มีการคิดวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชน ให้เป็นรูปธรรมจึงทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ทำการประชุมร่วมกับฝ่ายกิจการนักศึกษา และคณะกรรมการสโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ได้ร่วมกันเพื่อเสนอโครงการ วิศวกรสังคม แก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชน ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อจะได้มีโอกาสเข้าไปแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม นำไปสู่กระบวนการคิดวิเคราะห์ เชิงเหตุ-ผล เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชน พร้อมลงมือปฏิบัติงานจริงด้วยการบูรณาการศาสตร์จากองค์ความรู้ที่มีในมหาวิทยาลัยฯ

นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนสืบไป

๑.๖ วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑) เพื่อให้นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มีทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงาน และทักษะการสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนตามแนวคิด วิศวกรสังคม

๒) เพื่อให้นักศึกษาและบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สามารถสร้างหรือนำองค์ความรู้ที่หลากหลายในมหาวิทยาลัยมาบูรณาการในการลงปฏิบัติงานจริงเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนและพัฒนาชุมชนในมิติต่าง ๆ

๓) เพื่อนำองค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่มีในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา นำไปใช้สร้างประโยชน์ในการส่งเสริมให้ชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองและจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน

๑.๗ เป้าหมายของตัวชี้วัดความสำเร็จ

เชิงปริมาณ

๑.จำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน

๒.จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๕ คน

๓.องค์ความรู้ในการแก้ไขปัญหาและความต้องการชุมชนท้องถิ่น ๒ เรื่อง

เชิงคุณภาพ

๑.นักศึกษามีทักษะวิศวกรสังคม ๔ ด้าน ประกอบด้วย คิดวิเคราะห์ สื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสร้างนวัตกรรม

๒.ทักษะการใช้เครื่องมือวิศวกรสังคม ประกอบด้วย “นาฬิกาชีวิต” “Timeline พัฒนาการ” “Timeline กระบวนการ” “ฟ้าประทาน” และ “M.I.C Model”

๑.๘ กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์

นักศึกษา ๑๕ คน

ประชาชน ๑๕ คน

๑.๙ พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ ๑ บ้านวัดช่องลม ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทที่ ๒

รายละเอียดการดำเนินงาน

๒.๑ กิจกรรมที่ดำเนินการ

กิจกรรมภายใต้โครงการมีทั้งสิ้น ๖ กิจกรรม รายละเอียด ดังนี้

ลักษณะกิจกรรม	กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน
การสำรวจ / ค้นหาปัญหาและ ความต้องการของ ชุมชนท้องถิ่น	กิจกรรมที่ ๑ สำรวจบริบทและวิถีชีวิตของ ชุมชนพื้นที่ตำบลภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “นาฬิกาชีวิต” และ “Timeline พัฒนาการ” - นักศึกษาลงพื้นที่ศึกษาสำรวจบริบท ชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ สังคมและ วัฒนธรรมในพื้นที่ ผ่านเครื่องมือ “ฟ้าประทาน” กิจกรรมที่ ๒ วิเคราะห์และออกแบบ แนวทางการพัฒนาพื้นที่ตำบลภูเขาทองผ่าน เครื่องมือ “Timeline กระบวนการ” - นักศึกษาลงพื้นที่ร่วมกับประชาชน วิเคราะห์และออกแบบแนวทางในการ พัฒนาพื้นที่ตำบลภูเขาทอง กิจกรรมที่ ๓ แยกแยะข้อเท็จจริงและ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่ ตำบลภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “ฟ้าประทาน” - นักศึกษาลงพื้นที่ร่วมกับประชาชนใน การแยกแยะข้อเท็จจริง และวิเคราะห์ ความเป็นไปได้ของการพัฒนาพื้นที่ ตำบลภูเขาทองผ่านเครื่องมือ “ฟ้าประทาน”	๑.ประสานงานพื้นที่ ๒.จัดคำสั่งให้ บุคลากร คณาจารย์ และนักศึกษาไปราชการ ๓.จัดกิจกรรมในรูปแบบลงพื้นที่ สำรวจข้อมูลบริบทในชุมชน ๔.จัดกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมสำหรับการแก้ไขปัญหา และความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น ผ่านเครื่องมือ “นาฬิกา ชีวิต” “Timeline พัฒนาการ” และ “ฟ้าประทาน” ๕.สรุปประเมินผลกิจกรรม
กระบวนการสร้าง แนวทาง / model สำหรับแก้ไขปัญหา และความต้องการ ของชุมชนท้องถิ่น	กิจกรรมที่ ๔ พัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนา พื้นที่ตำบลภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “M.I.C Model”	๑.ประสานงานพื้นที่ ๒.จัดคำสั่งให้ บุคลากร คณาจารย์ และนักศึกษาไปราชการ

	- นักศึกษาในพื้นที่ร่วมกับประชาชนในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ตำบลภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “M.I.C Model”	๓.ลงพื้นที่ดำเนินการปฏิบัติงานจริงในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ๔.สรุปประเมินผลกิจกรรม
	กิจกรรมที่ ๕ การนำนวัตกรรมไปพัฒนาชุมชนพื้นที่ตำบลภูเขาทอง - นักศึกษาในพื้นที่ในการปฏิบัติเพื่อนำองค์ความรู้และแนวทางไปแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ - เชิญวิทยากรภายนอกที่มีองค์ความรู้ความสามารถและความชำนาญของด้านการวาดลวดลายไทย - เชิญวิทยากรภายในคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ที่เชี่ยวชาญในการบริหารธุรกิจมาส่งเสริมการวางการตลาดออนไลน์และการทำยอดขายให้กับชุมชนเพื่อหาช่องทางการสร้างรายได้ให้กับชุมชน	๑.ประสานงานพื้นที่ ๒.จัดคำสั่งให้ บุคลากร คณาจารย์ และนักศึกษาไปราชการ ๓.จัดทำหนังสือเชิญวิทยากร ๔.ลงพื้นที่ดำเนินการปฏิบัติงานจริงในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ๕.สรุปประเมินผลกิจกรรม
	กิจกรรมที่ ๖ ประเมินผลและสรุปโครงการ - สโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ภาคปกติ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ร่วมกันติดตามและสอบถามชุมชนเพื่อประเมินผลการแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่น - เข้าร่วมกิจกรรมถอดบทเรียนและการนำเสนอกับทางมหาวิทยาลัย	๑.ประสานงานพื้นที่ ๒.จัดคำสั่งให้ บุคลากร คณาจารย์ และนักศึกษาไปราชการ ๓.จัดกิจกรรมในรูปแบบสำรวจติดตามผลการดำเนินกิจกรรม ๔.ประเมินกิจกรรม ๕.จัดกิจกรรมในรูปแบบสัมมนาเชิงปฏิบัติการถอดองค์ความรู้ ๖.สรุปประเมินผลกิจกรรม

๑) สํารวจบริบทและวิถีชีวิตของชุมชนพื้นที่ตำบลภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “ฟ้าประทาน” “นาฬิกาชีวิต” และ “Timeline พัฒนาการ”

ผู้รับผิดชอบโครงการได้จัดทำหนังสือคำสั่งไปราชการ และทำหนังสือเข้าจัดกิจกรรมที่ ๑ และทำเรื่องขออนุญาตใช้รถตู้ปรับอากาศ จำนวน ๑ คัน เพื่อให้ นักศึกษา ลงพื้นที่ศึกษาบริบทชุมชนท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในพื้นที่ผ่านเครื่องมือ “ฟ้าประทาน” ทำการสัมภาษณ์ประชาชนพื้นที่ทราบถึงประเด็นสภาพบริบท ประเด็นปัญหาในชุมชน เมื่อครบแล้วดำเนินการทำนาฬิกาชีวิต รวมถึงการทำ Problem Tree เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๒) กิจกรรมที่ ๑ พัฒนานวัตกรรมไปพัฒนาชุมชนพื้นที่ตำบล ภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “Timeline กระบวนการ”

กิจกรรมที่ ๑ วันพุธที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๓๐ คน ประกอบด้วยประชาชน และนักศึกษา ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้ประชาชนที่สนใจ และนักศึกษาได้เรียนรู้การสานปลาตะเพียน ไบลาน เริ่มจากการคัดเลือกไบลาน และการรีดไบลานออกมา เพื่อนำมาสานเป็นตัวปลาตะเพียน โดยใช้ไบลานที่รีด ๒ ใบ ลำตัวและหาง จากนั้นรีดและดึงไบลานให้แน่นเพื่อไม่ให้ตัวปลาหลวมหรือชำรุด เมื่อได้ตัวปลาตะเพียนจากการสานแล้วจึงใช้ สีน้ำมันระบาย โดยมีหลากหลายสีเพื่อใช้ลงเป็นสีพื้นให้กับตัวปลาให้ดูสวยงาม Timeline กระบวนการผลิตหรือขั้นตอนการสานปลาตะเพียนไบลาน

ขั้นตอนการสานปลาตะเพียน

๑. นำไบลานมาตัดเป็นเส้นยาว จำนวน ๒ เส้น
๒. นำไบลานเส้นที่ ๑ มาพันมือ ๒ รอบ
๓. นำไบลานหั่นได้แล้วดึงมือที่พันออก ใช้มืออีกข้างหนึ่งจับไว้
๔. นำไบลานใบที่ ๒ มาพับครึ่งแล้วสอดเข้าไปในใบมะพร้าวที่พันไว้ในรอบแรก
๕. เสร็จแล้วให้ใช้ไบลานเส้นที่ ๒ เส้นล่างสอดช่องไบลานเส้นที่ ๑ ห่วงแรก
๖. กลับด้านหลังขึ้นมานำไบลานเส้นที่ ๒ ปลายด้านล่างสอดช่อง แล้วดึงจัดให้สวยงาม
๗. ใช้กรรไกรตกแต่ง ครีบและหาง
๘. สานไบลานส่วนที่เป็นองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น กระโถม กระทงเกลื่อ ใบโพ เม็ดปักเป้า และลูกปลานำตัวปลาและเครื่องประกอบอื่น ๆ ระบายสีให้สวยงาม
๙. นำลูกปลาและเครื่องประกอบอื่น ๆ ที่ตกแต่งแล้วมาประกอบกับปลาตัวใหญ่ จะได้ปลาตะเพียนเป็นพวงสวยงาม

ขั้นตอนการลงสีตัวปลาตะเพียน

๑. เทสี ลงภาชนะ

๒. นำน้ำมันเบนซินผสมให้เข้ากับเนื้อสี ให้เกิดความสวยงามและลดต้นทุน

๓. นำพู่กัน จุ่มสีตามที่ต้องการลงบนปลาตะเพียน

๔. เมื่อทาสีตัวปลาตะเพียนทั้งหมดแล้ว นำไปตากสีให้แห้งใช้เวลาในการรอสีแห้งสนิทเป็นเวลา ๘-๑๒ ชั่วโมง

๕. เมื่อสีแห้งสนิทแล้วจึงนำมาลงตลาดปลาตะเพียนตามส่วนที่ต้องการเพื่อความสวยงาม

๓) กิจกรรมที่ ๒ ออกแบบแนวทางการพัฒนาพื้นที่ตำบลภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “M.I.C. Model”

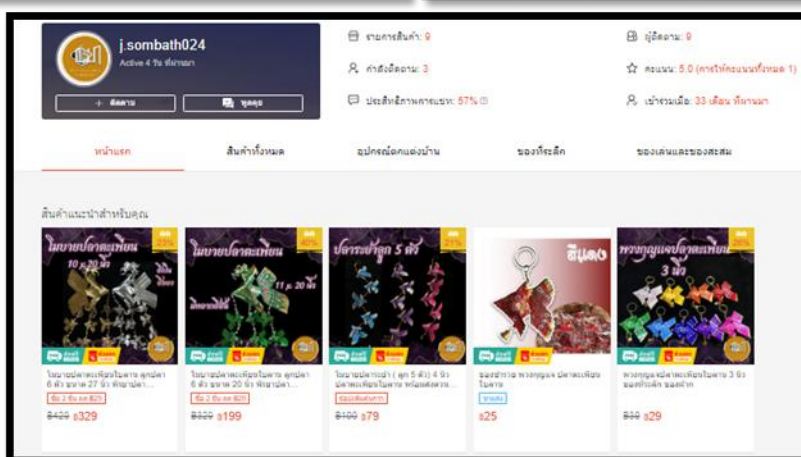
กิจกรรมที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ทางผู้รับผิดชอบโครงการได้ทำหนังสือเชิญวิทยากรจากสถาบันอยุธยาศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการวาดลายไทย เพื่อมาให้องค์ความรู้ตามความต้องการของชุมชนที่อยากมีลวดลายไทยในตัวผลิตภัณฑ์ของชุมชนเพื่อเพิ่มเอกลักษณ์ความสวยงามของภูเขาทอง

๔) กิจกรรมที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดและขยายนวัตกรรมของชุมชนพื้นที่ตำบลภูเขาทอง

กิจกรรมที่ ๓ วันเสาร์ที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ทางผู้รับผิดชอบโครงการได้ทำหนังสือเชิญวิทยากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา คณะวิทยาการจัดการที่มีความรู้ในเรื่องของการวางการตลาดเพื่อมอบองค์ความรู้ช่องทางให้กับชุมชนในการสร้างรายได้หลายช่องทาง คือ FACEBOOK

FANPAGE SHOPEE ขยายโอกาสช่องทางการขายให้กับชุมชน และทีมสโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ ได้มีการช่วยกระตุ้นการขายให้กับชุมชนในการไลฟ์สดผ่านบน FACEBOOK FANPAGE ของชุมชน

๒.๒ ผลผลิตจากการดำเนินโครงการ (Output)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
องค์ความรู้หรือนวัตกรรมสามารถไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน	๒	๑.การบริหารจัดการกลุ่มในการเขียนลายไทย ๒.การส่งเสริมการตลาด กลุ่มปลาตะเพียนโบราณ

๒.๓ ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
นักศึกษาเกิดทักษะวิศวกรสังคม	๔ ทักษะ	นักศึกษาเกิดทักษะวิศวกรสังคมประกอบด้วย ๑) ทักษะการคิดวิเคราะห์ เชิงเหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย (นักคิด)

		๒) ทักษะในการสื่อสารองค์ความรู้ เพื่อการแก้ไขปัญหาและความ ต้องการ (นักสื่อสาร) ๓) ทักษะในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร เพื่อการแก้ไขปัญหาและความ ต้องการ (นักประสานงาน) ๔) ทักษะการสร้างนวัตกรรม เพื่อ แก้ไขปัญหาและความต้องการของ สังคม (นักสร้างนวัตกรรม)
--	--	---

๒.๔ ผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดกรอบการดำเนินงาน TOR

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
๑.จำนวนชุมชนที่เข้าดำเนินโครงการ	๑	หมู่ที่ ๑ บ้านวัดช่องลม ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒.จำนวนนักศึกษาที่ได้รับการพัฒนาทักษะวิศวกร สังคม	๑๕	เป็นไปด้วยความเรียบร้อยในแต่ละ กิจกรรม
๓.จำนวนอาจารย์และบุคลากร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	๒	เป็นไปด้วยความเรียบร้อยในแต่ละ กิจกรรม

๒.๕ หน่วยงาน/เครือข่ายที่ร่วมดำเนินโครงการ (ระบุชื่อหน่วยงาน)

สถาบันอยุธยาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

๒.๖ จำนวนองค์ความรู้/ ชุดความรู้ที่นำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

๑. การบริหารกลุ่มการสานปลาตะเพียนโบราณ โดยเรียนรู้โครงการบริหารกลุ่ม และการสร้างรายได้ของ
ชุมชน
๒. การส่งเสริมการตลาด ขยายการขายโดยเรียนรู้การต่อยอดผลิตภัณฑ์ จากการสานปลาตะเพียนโบราณ และ
ช่องทางการตลาดเชื่อมโยงกับ Online Marketing

บทที่ ๓
สรุปผลการดำเนินงาน

๓.๑ สรุปผลการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
๑.จำนวนชุมชนที่มหาวิทยาลัย เข้าดำเนินโครงการ	๑	หมู่ที่ ๑ บ้านวัดช่องลม ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
๒.จำนวนนักศึกษาที่ได้รับการ พัฒนาทักษะวิศวกรสังคม	๑๕	สโมสรนักศึกษาคณะวิทยาการ จัดการ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๑๕ คน ใน ๓ กิจกรรม
๓.จำนวนอาจารย์และบุคลากร มหาวิทยาลัยฯ ที่ได้เข้าร่วม กิจกรรม	๒	อาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากร โครงการเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๒ ท่าน

เชิงคุณภาพ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
องค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่มีใน มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ไปใช้ ประโยชน์ในการส่งเสริมให้ชุมชน พึ่งพาตนเองและจัดการตนเองได้ อย่างยั่งยืน	๒	๑.การบริหารจัดการในการเขียน ลายไทย ๒.สามารถเพิ่มช่องทางการตลาด ให้กับกลุ่มปลาตะเพียนसानไบ ลาน
นักศึกษามีทักษะวิศวกรสังคม	๔ ทักษะ	นักศึกษาเกิดทักษะวิศวกรสังคม ประกอบด้วย ๑) ทักษะการคิดวิเคราะห์ เชิง เหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย (นักคิด) ๒) ทักษะในการสื่อสารองค์ ความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหาและ ความต้องการ (นักสื่อสาร) ๓) ทักษะในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากร เพื่อการแก้ไขปัญหาและความ

		ต้องการ (นักประสานงาน) ๔) ทักษะการสร้างนวัตกรรมเพื่อ ไขปัญหาและความต้องการของ สังคม (นักสร้างนวัตกรรม)
--	--	---

สรุปในภาพรวมของการดำเนินโครงการ

ในการดำเนินโครงการวิศวกรสังคมแก้ไขปัญหาและความต้องการของชุมชนท้องถิ่นตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเป้าหมายหลักคือ การพัฒนานักศึกษาตามแนวคิด วิศวกรสังคม ซึ่งตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการ ๑ เดือนที่ผ่านมา คือตั้งแต่ ปลายเดือน กรกฎาคม ถึง กันยายน ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมจำนวน ๓ กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมที่ ๑ พัฒนานวัตกรรมไปพัฒนา ชุมชนพื้นที่ตำบล ภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “Timeline กระบวนการ” กิจกรรมที่ ๒ ออกแบบแนวทางการ พัฒนาพื้นที่ตำบลภูเขาทอง ผ่านเครื่องมือ “M.I.C. Model” และ กิจกรรมที่ ๓ การส่งเสริมและขยาย นวัตกรรมของชุมชนพื้นที่ตำบลภูเขาทอง ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ๕ เครื่องมือ นำไปสู่การเกิดทักษะวิศวกร สังคม ประกอบด้วย ๑) ทักษะการคิดวิเคราะห์ เชิงเหตุ-ผล เห็นปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย (นักคิด) ๒) ทักษะในการ สื่อสารองค์ความรู้เพื่อการแก้ไขปัญหาและความต้องการ (นักสื่อสาร) ๓) ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ระดมสรรพกำลัง ทรัพยากรเพื่อการแก้ไขปัญหาและความต้องการ (นักประสานงาน) และ ๔) ทักษะการสร้าง นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและความต้องการของสังคม (นักสร้างนวัตกรรม) และยังได้มีองค์ความรู้ในการ พัฒนาท้องถิ่น ในการส่งเสริมและต่อยอดให้กลุ่ม ปลาตะเพียนสานโบราณ ในพื้นที่มีศักยภาพในการทำงาน แปรรูป และการตลาด เพื่อมีรายได้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น

๓.๒ องค์ความรู้ นวัตกรรมที่เกิดจากการดำเนินโครงการ

๑.ลายไทยที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มจักสานปลาตะเพียนโบราณ

๒. การส่งเสริมยอดขายโดยเรียนรู้จากช่องทางการจัดจำหน่ายในแต่ละแพลตฟอร์ม เพื่อใช้ในการ เชื่อมโยงการตลาดให้กับชุมชน

๓.๓ ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางแก้ไข
มีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมน้อย จึงทำให้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวัง และต้องการ	ต้องมีการกำหนดกรอบระยะเวลา การวางแผนการ ดำเนินงานให้ชัดเจน และรอบคอบ
คนในชุมชนให้ความสนใจในการร่วมกิจกรรมน้อย	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้คนในชุมชนได้เล็ง เห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ในการเข้าร่วม กิจกรรม
พบว่าประวัติความเป็นมาของชุมชนยังไม่ชัดเจน	ลงสำรวจชุมชนและพูดคุยกับคนในชุมชนเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อมูลประวัติและความเป็นมาให้ได้มากที่สุด

๓.๔ ข้อเสนอแนะ

๑.อยากเพิ่มการอบรมทบทวนทักษะเครื่องมือวิศวกรรมสังคมเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องให้กับนักศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่จะสามารถนำมาพัฒนา ดำเนินการแก้ไขปัญหาและความต้องการของ ชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.ต้องการให้มีการอบรมหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเบิก-จ่าย ในแต่ละหมวดที่สามารถ จัดสรรในการดำเนินจัดทำกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักบัญชีกลางหรือของมหาวิทยาลัยฯ กำหนด

๓.อยากจัดทำป้ายโครงการให้กับชุมชนที่เป็นมาตรฐานคงทนถาวร แต่ด้วยข้อจำกัดในเรื่องของการ เบิกจ่าย จึงไม่สามารถจัดทำให้กับชุมชนได้ หากเป็นไปได้ส่วนนี้เป็นข้อยกเว้นให้กับผู้ดำเนินกิจกรรมต่อไปใน อนาคต

ภาคผนวก

บรรณานุกรม

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด (๖/๑๑/๒๕๖๔) แนวคิดวิศวกรสังคม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๒. https://elfhs.ssru.ac.th/phusit_ph/pluginfile.php/๔๒/block_html/content

